

Aktualūs mokesčių pokyčiai Lietuvoje 2023

Mokesčių administravimo pokyčiai – baudų padidėjimas

1. Baudų didėjimas nuo 2023-05-01. LR Seimas patvirtino, kad nuo 2023-05-01 didės baudos už neteisėtai sumažintus mokesčius – Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) arba Muitinė skirs baudas nuo 20 iki 100 % nuo apskaičiuotos papildomai mokėtinos mokesčių sumos (buvo nuo 10 iki 50 %). Baudos nebus skiriamos, jei mokesčių mokėtojas pats iki VMI ar Muitinės pavedimo tikrinti pastebi klaidą ir savanoriškai ją ištaiso.

Kadangi bendrovėms taip pat kyla grėsmė dėl 15 000 Eur viršijančių mokesčių skaičiavimo klaidų patekti į viešą minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkančių bendrovių sąrašą, bendrovėms rekomenduojame kasmet atlikti išsamias mokesčines peržiūras, nelaukiant VMI ar Muitinės patikrinimų.

2. Kiti mokesčių administravimo pakeitimai. Mokesčių administravimo įstatymo 61³ straipsnyje nustatomi nauji reikalavimai:

- Mokėjimo paslaugų teikėjams atsiranda nauja per juos vykdytų tarptautinių mokėjimo operacijų įrašų kaupimo ir saugojimo bei mokėjimo įrašų duomenų pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai prievolė;
- Mokėjimo paslaugų teikėjai (tiek gavėjo, tiek mokėtojo) privalo saugoti mokėjimo įrašus 3 kalendorinius metus nuo kalendorinių metų, kuriais įvykdyta tarptautinė mokėjimo operacija, pabaigos.
- Nuo 2023-05-01 duomenis teikiantys platformų operatoriai privalės kaupti ir kartą per metus Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti informaciją apie platformas naudojančių pardavėjų pajamas, gaunamas iš tam tikros veiklos, kurią vykdyti buvo sudarytos sąlygos platformoje, atliktus sandorius ir kitą informaciją, susijusią su mokesčių apskaičiavimu ir deklaravimu.

Darbo užmokesčio pakeitimai

2023 m. galiojanti MMA (minimali mėnesinė alga) neatskaičius mokesčių yra 840 eurų.

2023 m. galiojantis MVĮ (minimalus valandinis įkainis) neatskaičius mokesčių yra 5,14 eurų.

Aktualūs mokesčių pokyčiai Lietuvoje 2023

2023 m. numatytos NPD (neapmokestinamų pajamų dydžio) formulės:

NPD mėnesio:

$NPD = 625 - 0,42 \times (DU - MMA)$, jei mėnesinio DU $\leq 1\,926$ eurų.

$NPD = 400 - 0,18 \times (DU - 642)$, jei mėnesinio DU $> 1\,926$ eurų.

NPD metinis:

$MNPD = 7\,500 - 0,42 \times (GMP - 12 \times MMA)$, jei metinis DU $\leq 23\,112$ eurų.

$MNPD = 4\,800 - 0,18 \times (GMP - 12 \times 642)$, jei mėnesinio DU $> 23\,112$ eurų.

NPD riboto darbingumo asmenims:

* Asmenims, kuriems nustatytas 0–25 % darbingumo lygis, taikomas mėnesio NPD yra 1 005 eur.

* Asmenims, kuriems nustatytas 30–55 % darbingumo lygis, taikomas mėnesio NPD yra 935 eur.

Sodros tarifo pokytis pensijų kaupimo dalyviams

Pensijų kaupimo dalyviams papildomai skaičiuojamos įmokos pakyla nuo 2,7 % iki 3 %. Dalyviams, kuriems prieš tai buvo taikoma 3 % įmoka, ji nekinta.

Žemiau pateikiami pavyzdiniai darbuotojo Socialinio draudimo įmokų paskaičiavimai nuo darbo užmokesčio, taikant progresyvių pensijų kaupimo metodą:

	2022	2023	
Bruto mėnesinis darbo užmokestis, EUR	Darbuotojo Socialinio draudimo įmokos, pasirinkus progresyvių pensijos kaupimo metodą (19,5 % + 2,7 %)	Darbuotojo Socialinio draudimo įmokos, pasirinkus progresyvių pensijos kaupimo metodą (19,5 % + 3 %)	Neto atlyginimo sumažėjimas dėl papildomo pensijos kaupimo procento pokyčio, EUR
750,00	166,50	168,75	2,25
1000,00	222,00	225,00	3,00
1500,00	333,00	337,50	4,50
2000,00	444,00	450,00	6,00

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimai

1. LR Seimas registravo PVM įstatymo 19 str. 3 d. pakeitimus. Svarbiausias pokytis – restoranams, kavinėms, maitinimo įstaigomis pratęsiama 9 % PVM tarifo lengvata iki 2023-12-31.

Aktualūs mokesčių pokyčiai Lietuvoje 2023

2. Nuo 2023-01-01 taip pat įsigaliojo PVM įstatymo 62 straipsnio pakeitimai, leidžiantys PVM atskaitą M1 klasės elektromobiliams, kurių vertė neviršija 50 000 EUR (įsk. PVM). Lengvata neapima hibridinių automobilių. Taip pat primename, kad pagal bendrąsias PVM atskaitos taisykles, PVM atskaita galima tik kai turtas naudojamas PVM apmokestinamajai veiklai.

3. PVMĮ 71 str. 7 d. pakeitimas po ES komisijos tyrimo.

Nuo 2023-01-01 vadovaujantis PVMĮ 71 str. 7 d. asmuo (vienas ar kartu su susijusiais asmenimis) kontroliuojantis keletą juridinių asmenų, neprivalo pateikti prašymus įregistruoti PVM mokėtojais, jeigu bendra gauta ar gautina atlygio už vykdant ekonominę veiklą patiektas prekes, suteiktas paslaugas suma per metus (paskutinius 12 mėnesių) viršijo 45 000 eurų ribą, jeigu minėti asmenys gali įrodyti, kad:

- 1) nė vienas jų valdymo organas ir (arba) atskiras valdymo organo narys nėra tas pats asmuo; ir
- 2) jų faktiškai vykdoma ekonominė veikla nėra to paties pobūdžio, ir jie neveikia vienas kito naudai ar interesais.

Daugiau apie tyrimą galite skaityti portale „Verslo žinios“:

Lietuva neteisėtai PVM apmokestina smulkius verslus

EK: Lietuva neteisėtai apmokestina PVM nuo pirmojo euro, tai reikia keisti

Neskuba atsisakyti privilegijos nuo pirmo euro rinkti PVM iš susijusių, bet skirtingą veiklą vykdančių įmonių

Nemokėti PVM nuo pirmojo euro galės toli gražu ne visi

Pelno mokesčio pokyčiai

1. Naujos antivengiminės priemonės hibridiniams dariniams užkardyti. Nuo 2023-01-01 įsigalios nauja PMĮ specialioji mokesstinės tvarkos neatitikimų priežasties panaikinimo taisyklė. Ši taisyklė panaikins vieną iš mokesčių tvarkos neatitikimų susidarymo priežasčių – skirtingą apmokestinamojo vieneto (hibridinio subjekto) teisinį reglamentavimą ar traktavimą. Tokiu būdu bus išvengiami mokesstinės tvarkos neatitikimai. Mokesčių mokėtojams rekomenduojama kuo greičiau peržiūrėti grupės struktūras dėl tokių hibridinių darinių.

2. Pakeitimai stambiųjų investicinių projektų lengvatos režime. PMĮ 58 straipsnio pakeitimu nustatyta, kad vykdant stambiųjų projektą lengvatinis pelno mokesčio režimas atitinkamoms pajamoms iš intelektualios nuosavybės turto naudojimo gali būti taikomas tik tiems pelno mokesčio mokėtojams, kurie faktiškai vykdo veiklą, susijusią su moksliniais tyrimais ir eksperimentine plėtra.

Aktualūs mokesčių pokyčiai Lietuvoje 2023

3. Visuomenės poreikiams paimto turto neapmokestinimas. PMĮ 12 straipsnis papildytas nauju 19 punktu, o Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnis – nauju 60 punktu. Tokiu būdu įtvirtinta, kad juridinių ir / ar fizinių asmenų gautas atlyginimas už visuomenės poreikiams paimamą žemę ir (ar) kitą turtą nėra apmokestinamas nei pelno, nei gyventojų pajamų mokesčiais.

Gyventojų Pajamų Mokesčio (GPM) pokyčiai

Nuo 2023 m. individualią veiklą vykdančys gyventojai, neturintys prievolės taikyti kaupimo apskaitos principo, galės pasirinkti kurį (pinigų ar kaupimo) apskaitos principą taikyti. Individualia veikla besiverčiantis gyventojas kaupimo apskaitos principą turės pradėti taikyti tuo mokesčiniu laikotarpiu, kurį jis pasirinko individualios veiklos pajamas pripažinti pagal šį principą. Be to, gyventojas, vykdančias individualią veiklą ir pasirinkęs taikyti kaupimo apskaitos principą, jį privalės taikyti iki veiklos pabaigos.

Intrastato ataskaitų teikimo pakeitimai:

	Iki 2022.12.31	Nuo 2023.01.01
Intrastato įvežimo ataskaitos teikimo riba	280 000 EUR	500 000 EUR
Intrastato išvežimo ataskaitos teikimo riba	200 000 EUR	300 000 EUR
Įvežimo statistinės vertės teikimo riba	5 000 000 EUR	7 000 000 EUR
Išvežimo statistinės vertės teikimo riba	8 000 000 EUR	10 000 000 EUR

Akcizų didinimas ir susiję pokyčiai

1. Nuo 2023 m. padidinti kelių prekių akcizai. Pilną sąrašą galite [rasti čia](#).
2. Papildyta akcizų įstatymo 6 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatoma, kad akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas privalo tvarkyti visų akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje atliekamų operacijų apskaitą. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje

atliekamų operacijų apskaitą. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje atliekamų operacijų apskaitos tvarką (įskaitant privalomas naudoti matavimo, apskaitos priemones, jų naudojimo reikalavimus) nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Taigi, šiuo pakeitimu Vyriausybės įgaliotai institucijai (VMI) papildomai pavedama nustatyti ne tik akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje atliekamų operacijų apskaitos tvarką, tačiau ir akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje privalomas naudoti matavimo, apskaitos priemones ir jų naudojimo reikalavimus.

Aktualūs mokesčių pokyčiai Lietuvoje 2023

3. Panaikintas reikalavimas mokesčių mokėtojams registruotis akcizų už elektros energijos suvartojimą mokėtojais.

Taip pat yra ir kitų su akcizais susijusių pakeitimų, akcizus mokantiems mokesčių mokėtojams rekomenduojama kreiptis į savo mokesčių konsultantus dėl individualios konsultacijos.

Akcinių Bendrovių įstatymo pakeitimai

2022-11-17 LR Seimas paskelbė Akcinių Bendrovių įstatymo pataisas. Pokyčių esmė:

1. Nuo 2023-05-01 minimalus UAB įstatinio kapitalo dydis sumažintas nuo 2 500 eurų iki 1 tūkst. eurų;
2. Patvirtinta galimybė akcininkams dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose nuotoliniu būdu. Tai lemia galimybę organizuoti akcininkų susirinkimus nuotoliniu būdu nuo 2022-11-30. Paminėtina, kad balsavimui elektroniniu būdu reikia įmonėje parengti Dalyvavimo ir balsavimo visuotiniame akcininkų susirinkime elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos aprašą. Naudojantis šia galimybe bus svarbu užtikrinti asmens tapatybės patvirtinimą ir perduodamos informacijos saugumą.

Išmaniųjų kasos aparatų i.EKA atidėjimas

VMI iki 2023 m. kovo 1 d. pavėlino datą, iki kada rekomenduoja bendrovėms kreiptis į sertifikuotą kasos aparatų aptarnavimo įmonę dėl naujo tipo i.EKA kasos aparato įrengimo. Išsamesnė informacija dėl i.EKA pateikiama čia (<https://www.vmi.lt/evmi/i.eka>).

Mokesčio už aplinkos teršimą pasikeitimai

Nuo 2023 m. mokestį už aplinkos teršimą taip pat reikės mokėti ir už taršą iš privalomų įregistruoti organinius tirpiklius naudojančių įrenginių, taip nuo 10 iki 50 Eur/t didėja mokestis už sąvartyne šalinamas atliekas.

Kiekviena situacija unikali, todėl kviečiame rūpimu klausimu konsultuotis su mūsų mokesčių konsultacijų ekspertais:

Vyktas Valiulis
Partneris, mokesčių konsultacijų vadovas
Vyktas.Valiulis@lt.gt.com

Vilma Priluckytė
Vyr. mokesčių projektų vadovė
Vilma.Priluckyte@lt.gt.com

Prenumeruokite mūsų naujienlaiškį ir apie pokyčius būkite informuoti nuolatos

Prenumeruoti